

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 161.

Sâmbătă, 20 Iuliu, (1 Augustu).

1885.

Din cauza S-tei sârbători de mâne țiarul nu va apăre decât Luni sêra.

Brașov, 19 (31) Iuliu 1885.

Cine ar fi mai visat, că douăzeci de ani după retragerea ministrului de stat al Austriei Schmerling, tocmai adversarii lui cei mai aprigi vor deveni „apărătorii ideii de stat austriac“ pentru care s'a luptat el. Multe s'au petrecut în această monarhie dela 29 Iuliu 1865, de când și-a dat demisiunea Schmerling, până în ziua de azi, der la aceea ca Maghiarii s'ajungă a fi cu timpul razimul unității de stat austriac, de sigur că nimeni nu s'a așteptat.

S'a întâmplat însă și acest lucru de necredut. Pressa germană centralistă din Austria sârbătorește azi pe d-lu Tisza ca pe un mentor al ideii de stat austriac.

Și pentru ce ore? — Pentru că organul său „Nemzet“ s'a pronunțat în contra pretensiunilor cehice privitoare la reforma băncii austro-ungare.

Cehii vor egală îndreptățire nu numai pe hârtia, ci și în realitate. De aceea pretind că filiala băncii austro-ungare din Praga s'fi înzestrată cu prerogative asemeni celor, ce le are institutul din Pesta. De pildă filiala din Praga s' aibă o dotațiune minimală numai pentru Boemia, această dotațiune s'fi distribuită de un director boem cu censori boemi, pe bancnote s' se tipărescă și textul cehic ca semn învederat al egalei îndreptățiri.

Ceea ce pretind Cehii este așadér o reformă capitală a statutului băncii austro-ungare în favoarea Boemiei. Nemții austriaci susțin că Cehii voiesc să „federalizeze“ banca, care până acum a avut o organizare dualistică, reprezentând de-o parte ideea de stat austriac, ér de altă parte ideea de stat ungar, precum se vede din forma esterióră a bancnotelor, cari pe-o parte au text german, ér pe cealaltă parte au text maghiar.

Maghiarii — scim bine — sunt foarte îngrijți, ca nu cumva s' se slăbesc organizatiunea dualistică a monarhiei și de aceea nu se pot împăca cu ideea unei „federalisări“ a băncii, fiă și numai pentru partea austriacă a monarhiei. Se pare însă, că ei au dat s' cunoscă Cehilor că le-ar face bucuros unele concesiuni mai secundare cu privire la bancă, decât Cehii vor primi în schimb propozițiunile guvernului unguresc la reînnoirea pactului. De aici au lățit apoi unele foi din Praga faima, că Ungurii se învoiesc cu pretensiunile Cehilor, această faimă a mai fost susținută și prin asigurările de simpatie reciprocă ce s'au schimbat la Pesta cu ocaziunea vizitei economilor cehi din Kolin.

La articolul foilor cehice răspunde acum organul d-lui Tisza, „Nemzet“, ascențuând că Ungurii țin tare la caracterul dualistic al Băncii și că ei au încheiat și vor s' reînnoiască pactul numai cu statul austriac, de órece un stat ceh s'eu polon s'eu slovean nu există. Dreptul public al Austriei nu s'a schimbat, prin urmare nici textul de pe bancnote nu se poate schimba, căci bancnotele nu sunt expresiunea politice de naționalitate, ci a politice de drept public.

Declarația acésta a organului ministrului-ședinte unguresc a produs, se 'ntelege, mare mulțămire între Nemții austriaci și 'i face s' esclame în foile lor, că Ungurii sunt astăzi cari apără ideea de stat austriac în contra tendințelor federaliste ale Cehilor.

Este anevoiă a sci câtă ya dura acésta bucuriă și câtă timp Ungurii se vor bucura de onórea de a fi priviți ca mentorii germanismului în Austria. Acésta va depinde dela multe și în prima liniă dela atitudinea ce-o va observa maiortatea parlamentului austriac și cabinetul Taaffe în negocierile pentru reînnoirea pactului dintre Ungaria și Austria. Ce va fi dacă guvernul austriac va primi de a sa programa Cehilor și va cere împlinirea pretențiunilor lor?

Campania negocierilor asupra pactului va fi dér de aménduē părțile împreună cu multe dificultăți și cine scie ce se va nasce încă din pretensiunile unora și altora. Caracteristic este, că Nemților austriaci le pare réu că lucrurile au ajuns așa departe, ca s' i ia în apărare Ungurii. In 20 de ani, ȳice „Wiener Tagblatt,“ am ajuns ca ideea de stat austriac s'fi sprijinită în Pesta. Unde va ajunge s'fi sprijinită peste alți 20 de ani?

„N. fr. Presse“ despre ordonanța ministrului unguresc de finanțe.

Am reproducut în foia noastră vestita ordonanța a ministrului de finanțe, ce a dat'o în zilele acestea către inspectoratele de dare și care ordonă s' se execute contribuabili cu cea mai mare rigóre. Éia cum judecă acésta nouă pasoste „N. fr. Presse“ dela 28 Iuliu:

„Nu ne aducem aminte s' fi cetit în decursul acestor cinci ani din urmă vr'o ordonanță atât de draconică privitoare la dare. Trebuie că restanțele au luat mări dimensiuni și că s'a golit visteria statului, dacă adresă inspectorilor cuvinte atât de aspre același conte Szapary, care cu un an înainte, când prețul cerealelor decăduse cumplit, a dat pentru agricultori o ordonanță foarte blândă, care după concepțiile unguresc este identică cu o scutire de dare. Se aude în adevér, că restanțele de dare au crescut foarte tare și ministrul de finanțe a fost silit s' facă tot felul de operațiuni, pentru ca visteria s' întempine toate nevoile. Ordonanța cea nouă ilustrează de tot curios ceea ce s'a comunicat aci de curéndu despre starea financiară a Ungariei.“

„Pester Lloyd“ s'a supérat focu pe foia vienesă și pe bursa de acolo, că au interpretat „atât de réu“ ordonanța ministrului, ca și cum s' ar vinde contribuabililor cea din urmă vacă și chiar patul de dormit. Noi scim însă, că executorii de dare — póte că nu și în Pesta — numai cenușa din vatră nu o vëndu.

SCRILE ȚILEI.

După cum comunică „Alföld,“ consistoriul diecesei gr. or. a Aradului a cerut ministrului instrucțiunii permisiunea, ca s' s' ridice un gimnasiu greco-oriental confesional. Ministrul a respins cererea sub motive: „că nu există fonduri pentru întreținerea unui astfel de gimnasiu; că diecesa însă-și are o subvențiune de stat, și prin urmare nu póte întreține o scólă mediă; că în Arad sunt deja două scóle medii de stat, și prin urmare nu e necesară crearea unei a treia.“ Halal de așa ministru!

Guvernul unguresc a refuzat întărirea statutei lor „Reuniunii române de agricultură“ de două ori. Antéiu, sub motiv, că reuniunea s' nu-și estindă activitatea asupra tuturor părților locuite de Români în

Ardél, Banat și Ungaria, ci numai în comitatul unde s'a înființat. Statutele modificate în acest sens, deși așa ceva reuniunilor agricole unguresc și sâsesc nu li s'a cerut, au fost respinse a doua óră fără s' se mai invóce vr'un motiv. Judece lumea, dacă nu trăim sub cel mai aspru despotism.

Ministrul-ordonanță își înfige pe ȳi ce merge tot mai afund mâinile în autonomia biserice gr. or. „Telegraful Român“ publică un circular în care se ȳice, că memoratul ministru dispune, ca la schimbarea numelor de familie s' se inducă schimbarea nu numai în matriculele parohiale, ci și în duplicatele ce se păstrează la autoritățile politice.

Ni se scrie din Hațeg: „In 15 (26) Iuliu a. c. s'a serbat în biserica romano-catolică de aici cu mare pompă cultul divin de către patru preoți romano-catolici și de vicariul românesc greco-catolic, Ionu Ianza, ca a cincea rôtă la caru. De ce ore nu merge și plebanul romano-catolic în biserica greco-catolică după cum a urmat d-lu Vicar? Am mai avut aici vicari, dér nu s'a mai pomenit, ca ei s' asculte îmbrăcați în vestminte bisericesti predicele din biserica unguresc, cum a ascultat d. vicari Ianza predica Dr. lui Todor din Clușiu, redactorul foiei „Közmivelődés“ despre „magyar katolikus szent egyház.“

Este în adevér surprindătoare atitudinea acésta a actualului vicari gr. cat. al Hațegului și o recomandăm atențiunei speciale a superiorilor s'ei bisericesti din Blășiu, rugându-i s' ne spună, de când s'a introdus straniul obicei ca, preoții români uniți s' celebreze la un loc cu cei unguresc în bisericile străine?

Bernhard Weiss din Pesta a plătit — cu prilejul aniversării sale a 85-a — 100 fl. pentru o foie de manuscris de al lui Iokay pe sêma „Kultur-egylet“-ului. Va fi pufnit de risu și Iokay.

La a 19-a adunare a învățătorilor din Ungaria sudică — spune „Kronstädter Zeitung“ — netoleranța maghiară atât ajunsă de departe, încât la cetirea unei telegrame nemțesci, trimise de unul din membrii fundațorii ai reuniunii, strigară unii „Abzug!“ La petrecerea de danț un Maghiar se apropiă de o masă, la care învățătorii nemți vorbiau în limba mamei lor și îi provocă categoric s' nu mai vorbească germanesc — ci unguresc. Mai nainte cu 13 ani adunarea reuniunii desbătea în Verșet — de va fi s'eu nu cu cale s' primescă ca limbă a desbaterilor și alta din patriă — afară de cea germană — și azi se cătrănesc patrioții de vorbesc numai germanesc într'un birt. Până când vor merge tot așa lucrurile?...

In comuna Găinuriu (Tekes) de lângă Cohalm s'au împușcat Dumineca trecută trei lupi și un porc sêlbatic. Lupii fac vizite și prin alte comune ale Cohalmului. Astfel în nóptea de 23 spre 24 Iuliu n. au fost mușcate de ei șapte vite, doi mânzi mâncați cu totul și unul numai de jumătate. O s'ajungem vremea s' ne viziteze férele și prin case, căci guvernul le-a luat sub scutul s'eu prin anumite legi.

Despre fata din Mukundorf, înecată în Oltu la Făgăraș, se scrie către „Hermanstädter Zeitung,“ că s' ar fi aruncat în valuri de durere, că drăguțul ei plecă din Făgăraș cu batalionul în urma măsurilor de dislocare, fără s' mai tragă nădejde că s' va mai întorce venind în loc batalionul al 28 de vênători.

Tinerimea studiosă din Tohanul-vechi va întocmi o petrecere de véră promersă de o ședință literară, Duminecă în 2 Augustu n. 1885 în edificiul scólei. Fiind timpul neavorabil se amână pe Dumineca următoare. Venitul e destinat pentru înființarea unei „Biblioteci populare.“ Inceputul la 3 ore p. m. precis. Intrare: de persónă 1 fl., de familie 2 fl. v. a. Ofertele marinimose în bani s'eu cărți se primesc cu mulțămire și se vor chita pre calea țiaristice. Programa am publicat'o într'unul din numerile trecute ale foiei nóstre.

Concertul împreunat cu balul se va ține cu ocaziunea adunării generale a reuniunii femeilor române din Selagiu în Băsești la 11 Aug. 1885 st. n. în localitățile d-lui Georgiu Popu. Demetriu Suciș președinte, Vasiliu Popu controlor, Emiliu Branu notar, Vasiliu Gavrisiu cassar, Virgiliu Barbulovic, Ioan Bene, Felician Branu, Laurențiu Branu, Ioan Cosa, Iuliu Dragoș, Eugeniu Dredeanu, Ioan Ghetie, Corneliu Gitta, Vasiliu Hoblea, Alesiu Ilieșu, Ioan Ilieșu, Ioan Lengyel, Vasiliu Lessiu, Const. Lucaci, Petru Lucaci, Aureliu Pelle, Georgiu Popu, Mihail Popu, Simeon Szabó, Stefan Szabó, Titu Trifu, Petru Vaida. Prețul de intrare 1 fl. de persoană; 2 fl. 50 cr. de familie. Invitații solvesc jumătate prețului. Inceputul la 7 ore seara.

—0—

Jefuitorii casei de bani a d-lui avocat Dr. St. Păcuraru din Sibiu s'au prins în persoanele lui Nic. Stoica, scriitor la d. Dr. Păcuraru, și a schimbătorului de bani T. Pascu.

—0—

În cea mai mare parte a Ungariei a început seceratul, care dă un bun rezultat. Ce privește grâul pe lângă cantitate e și calitatea multămitore. Ceea ce de câțiva ani nu s'a întâmplat pe la noi. Și în colere și în greutate e eminent. Seceratul anul acesta se prețușce a fi egal celui din anul 1883, care a dat 46,430,000 hectolitri.

—0—

Numărul fabricelor de rachiu din Ungaria, cu Croația, Slavonia și Granița militară, a fost pe anul 1884 de 92,657, dintre cari 9207 aparate de destilare simple și 613 artistice. Tote aceste fabrici au produs 76.412.701 Hectol.

—0—

La fabrica de olărie (terra-cotta) a d-lor Pușcaru, aflătoare lângă Ploesci, în comuna Brașii se primesc copii români în etate de 12 până la 16 ani ca ucenici pe lângă plată de 25 lei noi pe lună, mărindu-se acesta din timp în timp după purtarea lor. Cei ce vor fi aplecați, au a se adresa în cancelaria d-lui Pușcaru avocat în Brașov.

—0—

D. I. Brătianu, ministrul președinte al României, a trecut cu trenul de aseră pe la Brașov, ducându-se la Marienbad.

—0—

În zilele acestea se va duce la Paris Attila Szemerere, ca să ia dispozițiile necesare în afacerea plecării oșpților franceși, cari vor veni să viziteze expozițiunea din Pesta. Visitorii sunt în număr de vr'o 30 și la 9 August n. vor sosi în Pesta.

—0—

Românul scrie: „În privința arestării d-lui Braus, despre care am vorbit zilele trecute, aflăm că el este închis nu pentru escrocherie, ci pentru un delict de presă comis la Viena, pentru care a și fost osândit acolo în 1882. În asemenea condiții, și pe temeiul că nu avem convențiune de estradare cu Austro-Ungaria, guvernul pare cu dreptul cuvântul otărit a refuza estradarea d-lui Praus. Într'adevăr până acum, în lipsa unei convențiuni, estradările se făceau între amândouă statele vecine, à titre de réciprocité, atunci când era vorba de un delict de drept comun, er nu pentru delict de presă, precum pretinde acum guvernul austro-ungar.”

—0—

Se dă ca sigură știrea, că Țarul Rusiei va întorce în vâra acesta visita M. S. monarhului Francisc Iosif.

Iată amănuntele culese de »Românul« în afacerea Praus, a cărei estradare a cerut-o Austro-Ungaria: Acum câțiva ani, baronul X din orașul Gratz perduse niște scrisori ale unei contese, scrisori destul de compromițătoare pentru dânsa. După mai multe încercări zadarnice, spre a le regăsi, se prezintă la baronul X un d. Praus, oferindu-se ca mijlocitor spre a-i reda acele scrisori, în schimbul unei sume de 50,000 de franci. Suma se numără îndată lui Praus, care plecă și nu mai dete semn de viață. Baronul X, vădându-se înșelat, trâmise pe un imputernicit al său în urmărirea lui Praus, care fu găsit și restituit toate paralele, minus 8 mii florini ce cheltuiseră. După doi ani de tăcere, Praus crezându că afacerea cu scrisorile contesei putea să facă să câștige ceva bani scrise din nou baronului X, cerându 20 de mii de florini și amenințându-l că, în casă de refuz, va destăinui tot ce știe. Baronul trâmise pe un imputernicit al său să se trateze afacerea cu Praus, și-i oferă 3 mii de florini. Acesta refuză, și spre alu speria, publică la Turnu-Sverin o broșură în limba germană, pe care o și trâmise la Gratz. În timpul acesta baronul X, care este foarte puternic în sferile guvernamentale, isbuti să dobândească o cerere de estradare în contra lui Praus, sub cuvânt că ar fi urmărit pentru diferite delict, comise în Viena. Guvernul român, după ultimele informații ce au fost, caută să se convingă, decă pentru aceste din urmă fapte există vr'o sentință contra lui Praus, și numai atunci va încuviința estradarea.

—0—

În Rusia seceratul bucatelor de erna este — după raporturile șefilor de guvernamente — multămitor în 20 de guvernamente; parte multămitor, parte de mijloc în 15 guv.; de mijloc în 9 guv.; parte de mijloc, parte nemulțămitor în 10 guv.; rău în 2 guv.; a bucatelor de vâra e multămitor în 14 guv.; parte multămitor, parte de mijloc în Polonia și Rusia nordică; de mijloc în 7 guv. și în Rusia de mijloc și nordică; parte de mijloc, parte nemulțămitor în 11 guv. ale Rusiei nordice și sudice; rău în 14 guv. ale Rusiei nordice și sudice.

—0—

† Constantin I. Panțu, asesor c. r. în pensie și avocat în Brașov, a încetat din viață Marți în 16 Iulie st. n. în etate de 62 ani. Răposatul este unul dintre acei funcționari români, cari pentru sentimentele lor românesce, îndată la inaugurarea sistemului actual, au fost puși în pensie, cu tote că erau destul de apți și în virtutea puterilor fizice și spirituale. Constantin I. Panțu s'a bucurat întotdeauna de stima conștilor săi. La 1863 cercul Săcelelor l'a ales ca deputat în dieta Transilvaniei. Er un număr frumos și distins de membri din societatea română de aici petrecură rămășițele sale pămâtesce la locuința vecinică în cimitirul bisericii de pe Tocile.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

—0—

Făgărașu, 17 (29) Iulie 1885.

Domnule Redactor! Încă două zile, și va avea loc și aici la noi o întreprindere cu scopul înmulțirii fondului de 200,000 fl. v. a. până acuma a »Kultur-egy-let-ului din Clușiu. Mă miram să rămână mult timp fără productul electrisătoarea rază de cultură a menționatei societăți, — baremi aci în comitatul Făgărașului, care e curat românesc și ceva mai în depărtare de Clușiu. Câțiva studenți însă, între cari unii însuși de fanatismul lor național port pe stradele Făgărașului chipii roșii în forma fesurilor turcesce, au luat inițiativa și cu mare însuflețire aranjează la 1 August a. c. st. n. (20

Iulie st. v. — ziua profetului Ilie Tesvitenul — sârbătoare românescă), — când totu amplotul capătă bani, — o petrecere socială de joc împreunată cu concertul, la care invită publicul făgărașan fără deosebire de naționalitate cu prețul de intrare de familie 2 fl. v. a. și de persoană 1 fl. v. a. Locul petrecerii e sala de joc din dumbrava Făgărașului »mora de hârtia, unde de câte ori a avut loc și câte o petrecere românescă, acelora li s'au făcut pedeci, odată fiindcă, veți Dâns, trei copilași români sub 7 ani ai etății au purtat în mâni niște stegulețe de hârtie colorată roșu, galben și vânat — jucării copilăresce, altă dată prin arangeri de petreceri — numai petreceri cu scopul de a juca ciardașul — tocmai în ziua când vre-o petrecere românescă reclama și ajutorul fraților maghiari întru ajungerea vre-unui scop filantropic.

Scopul petrecerii cu concert din destinație încă e filantropic — înmulțirea mijloacelor societății culturale din Clușiu, a cărei tendință o scim. Rămâne dar ca și noi Români din Făgăraș, și decă sunt invitați și cei din jur, să contribuim la reușita scopului socialiștilor culturali cu centrul în Clușiu. Vi de a mus.

EUROPENII ÎN CELELALTE CONTINENTE.

(Urmare.)

Vârful cu dor, 20 Iunie 1885.

Causele împedcătoare, cari nu permit Europenilor să înainteze și să se așeze în Africa preste totu — er în Africa centrală, numită și aequatorială, în specie, — amu șit, că sunt: 1. Referințele social-politice și 2. Referințele limatice-sanitare. După ce amu esaminat punctul 1 în articolul precedent, urmăz negreșit să analizăm puțin și punctul 2.

Decă mergem cu studiul istorico-geografic înderit până în cea mai adencă anticitate, vedem, că încă cu 4000—5000 de ani înainte se povestește despre cele 10 plage ale Egiptului. Că aceste plage există și astăzi, ne istorisesc din propria esperință celebrul călător African, actualul guvernator al statului internațional Congo, Henry M. Stanley în notițele sale de călătorie. Stanley, după ce a găsit pe renumitul călător African, pe scoțianul Dr. David Livingstone pe lângă marele lac Tanganica, și după ce își ia rămas bun dela acesta, pornesc din Urisidi (Cavele) către Zanzibar în spre Europa. În itinerariul său cu ocazia reîntoarcerii sale către casă stă descris de elu imensul teritoriu dintre lacul Tanganica și Zluzibar și scrie între altele: „Ce putori înfricoșate se ridică din aceste tufisuri fără margini, fără evadări naturale și din aceste spelunci neumbrate! Aceste tufării atât sunt de dese, încatu nici tigrlu nu pte pătrunde prin ele; așa de nepătruns sunt aceste păduri mărunte, încatu nici chiar elefantul cu totă puterea lui uriașă nu-și pte face cale prin ele. Dacă aceste miasme concentrate s'ar putea băga în sticle, ele ar da o otravă mai tare decât ori-ce acid veninos; ar avea un efect mai iute și mai puternic decât cloroformul. Aci ni se grămădesc florii peste florii — spaima peste spaima. Multime nenumărată de șerpi colosali șueră d'asupra capetelor noastre, șerpi și scorpionii sub picioarele noastre — dându-ne rotă juru împrejur.”

„Malaria este aerul ce noi trebuie să lu respirăm. Pe drum sunt presărate furnici rele și neastemperate formându straturi mari și grse, cari ne torturază înfricoșat prin mușcăturile lor cele cumplite. Vrându nevrându, trebuie să srim încoc și incolo jucându. Ca prin minune scăparam de totala peire. Aci sunt într'adevăr întrunite și concentrate cele 10 plage ale Egiptului, atât de bine descrise în istoriile anticității: 1. Șerpi, 2. Furnici rele, 3. Scorpionii, 4. Mărăcini și Cactei, 5. Pedeci nenumărate, 6. Slatină neagră de te cufunți până la genunchi. 7. Periculul d'a muri în totu momentul asficsiat în acele tufării puturose și spelunci grozav de spăimântătoare și intunecose, 8. Impuțiciuni înfricoșate, 9. Ghimp de felurite mărmi și mă-

FOILETONU.

Cum au pierdut Sașii Clușiu?

(Urmare și fine)

În decursul acestor pertractări până la deciziunea finală prin guvernul Transilvaniei se afla în fruntea Sașilor din Clușiu cantorul Paul Jekel, unica stea, care lumina sârmanilor Sași din Clușiu în noptea cea tristă și întunecată, îi mângăia prin invetatură, cântare și rugăciuni și îi îndemna să fie statornici în credința lor luterană. Calvinii unguri îl amerințau pentru acesta, că îl vor alungă din Clușiu și vedându, că cantorul nu se inspăimântă, amerințară pe fruntașii luteranilor, că-i vor alungă din Clușiu, le vor lua casele, că-i vor omori, dacă nu se vor împreuna cu ei, căci Sașii nu voiau să țină cultul divin cu Calvinii unguri laolaltă, și se cuminecau, în lipsa unei biserici, într'altu loc, dar nici să se cuminece nu-i lăsar Calvinii unguri din Clușiu. Un casu foarte interesant arată Zabanius din anul 1694 Superintendentului din Sibiu: Aveam de gând, dice elu, ca să impart cuminecătura Luteranilor, dară pela 11 ore noptea veni la mine în salașul (cuartirul) meu, două persoane cari mă rugară, ca să nu fac așa ceva, că fără de vârsare de sânge nu vo u put să vârsăm cuminecătura. Dară acum veni Luteranii la mine plângându

și mă rugară, ca să mă duc cu dânsii la câmpu afară, ca să-i împărtășesc cuminecătura.

Amerințările Calvinilor nu inspăimântară pe cantorul Paul Jekel, dară făcură pe mulți Luterani fricoși de trecură la Calvinism. Cantorul se ducea pe la cei apostai pe acasă, îi mângăia, îi întăria și a făcut de mai toți s'au întors la religiea lor, afară de câțiva indiviți, cari voiau să se fac senatori și oficianți la magistratul orașenesc. Când vedură Calvinii, că Luteranii vor căpeta libertatea religioasă și un capelan dela locurile mai inalte, hotărâră să pună la puținii Sași reformați un popă, în speranță, că decă ei le vor da Calvinilor sași mai înainte decât Luteranilor, atunci toți vor alergă la dânsul. Ei chemară pe capelanul Jacob Klein din Oena cu condițiunea ca pe Cantorul Paul Jekel să-l alunge din Clușiu, ca să nu mai amăgescă omenii. Aușind Luteranii și Cantorul despre planul Calvinilor, trimeseră un espresu în numele comunei sale la dieta din Alba-Iulia, unde se afla Isacu Zabanius cu fiul său, ca reprezentanți ai Clușienilor în cauze religioase. Patronii Cantorului esoperară dela mareșalul împărațesc contele Veterani o carte de scutiță, și astfel putu scăpa Cantorul luteran cu viața în oșe de prigonirile Calvinilor unguri din Clușiu.

În decursul prigonirilor și incurcăturilor religioase se aflară și omenii de aceia între Luterani, cari

promovară interesele coreligionarilor lor asupriți. În timpul acesta Luteranii țineau serviciul dumnezeesc în casele librariului Gabriel Gerhardt, pe care totu mereu îl amerințau fanaticii Calvinii unguri că-i vor prada și pustii casa. În fruntea comunei luterane se afla totu bravul cantor P. Jekel, care păstori pe Luterani până fu trimesu pe un an capelanul Martin Klein din Sibiu ca popă la Clușiu, care fu introdus în Dumineca a 8-a după Rusalii 1695, dară după un an de zile se întorse la Sibiu. După Klein urmă Murgaschi, care fu instalat la 27 Iulie 1696.

Pentru ca comuna cea reconstituită luterană din Clușiu să nu mai vină din cauza Calvinilor în starea cea tristă și jalnică, fu parochia declarată ca filială a parochiei luterane din Sibiu, era parochul ca membru alu capitolului din Sibiu. Patronii eclesiastici și mireni din Sibiu își rezervară dreptul de a pune parochii necesari la această comuna luterană.

În decursul secolului trecut avându comuna luterană mai multă pace și liniște, pela anul 1816 puse fundamentu la o biserică de zid, care din lipsa mijloacelor nu se putu termina până la 1825. Cum vor fi mai trăit Luteranii de atunci și până acuma cu Calvinii, cu Unitarii și cu Catolicii unguri din Clușiu, cari sunt cei mai fanatici, cei mai șovinistici dintre toți Ungurii ardeleni, nu scim, nici aceea nu o scim că mai

rezini de totu felul pe totu lungul drumului, 10. Miasme de totu felul.

Plagele acestea și alte nenumărate flagele și calamități sunt reșărite peste tota Africa cu puține excepțiuni. Clima africană, carea se pôte numi cu câteva excepțiuni »climă aequatorială», ni-o descrie în modu de totu demnu de credință temerarii călătorii africani Dr. Livingstone, Stanley și Cameron. Acești drumari scrutați au traversat Africa centrală dela aequatore și bazinele Nilului spre sud până în posesiunile engleze și dela ostu spre vest — dela Zanzibar, Port Natal și Chimani peste Tete pe fluviul Zambezi în susu cutrierându vastele imperie Macololo și Mosilicatsi peste Londa și Angola până la Sant-Paolo de Loanda și pe Congo în susu până la gurile se. Traversându și Africa centrală cu deamăruntul mai multu pe josu câte 7 și 8 sute de miluri în timpu de decu de ani, età ce ne spunu din notițele loru geografice în modu autoritativu și demnu de tota credință:

În clima aequatoreală cadu forte desu tempestăi teribile, însoțite de ploii torențiale cu grindină mare și fulgere și trăsnete, ca când ar prăpădi Dumneșu lumea. Unele țeri — cale de luni de țile — nu sunt decât teritorii întinse de incrustațiuni saline. În alte localități erva cocenosa este înaltă de 4—5m. și atâtu de desă, câtu numai elefanții, lei, tigrii, Soco, Gorilo și bivolul sălbaticu cu mare anevoință o potu pătrunde și călcă. Ală calamitate tropicală mai este că, când începe anotimpul ploiosu, apoi plouă cu puțină întrerupere câte 4—5 luni — a orea și 6 luni. Te cufunđi în slatină până'n gât. Pe alocurea țeri întregi au preste suprafața propriă a solului la o distanță de 20 până în 30 c. m. înălțime unu felu de bureți tropicali înjghebați așa de tare, că formeză a doua suprafață, încatu când calca călătorul se cufundă până'n genunchi — mergendu așa cu săptămânile de capu. Alte teritorii sunt pline cu calciu, de-ți arde picioarele când le treci. Aci călătorului European i-se umplu picioarele de nisbe bube de o natură de totu periculoasă, căci aceste bubone quasi cancerul îi ródte tota carnea dimprejură până ajunge la osu. În cele mai multe casuri morbulu irumpe în modu epidemic — aducendu individului mai anteu frigurile tifoidu, apoi desvoltându-se colera. Aceste stări moribunde duc pre omu siguramente la mórte. Chiar pe indigenii, cari sunt născuți în acele clime și împrejurări fizice, îi atacă de mórte. Aceste morburu aduc apoi devastățiuni înfricoșate chiar în populațiile indigene. Turistul European de prin țerile tropice prin sudori și bătăturu, prin schimbarea climei, modulu de traiu și prin acele procese de tranzițiune, cari totdeuna însoțescu pe omul din zonele temperate, când se apropia de ecvatoru, — schimbarea regimului alimentar: tóte acestea îl aduc pe elu la o stare bolnavă și forte îngrijitoare. Chiar naturele cele mai tari și mai splecate a se acimatiza, cum este d. e. Anglezul în genere, mai curendu séu mai târđiu devinú pradă influințelor climatice locali, cari într'odată violenteză, atacă și taia firul vieții de a-tătea ori, de câte ori o mică greșelă s'a comis — neșervându-se schimbarea naturală și gradată a alimentățiunii și modulu de traiu pentru fisicul nostru. Europeanii noștri apropiindu-se de ecvatoru moru sigur de mórte violentă — neputendu suportă asprimea climei ecvatoriale, unde atmosfera este într'o permanență perturbățiune și fermentățiune, unde vânturile pasate bat cu ală putere, încatu opresce răsulfarea în omu, îl atacă la plămâni și în scurtu timpu devine cadavru. Teritorii cu întindere de sute de miluri ca și cele de giuru împrejurul munților lunei sunt de totu nesănătoșe. Decu chiar unu Arabu, născutu în acea climă și rămâne cruțat de bóle numai 2 luni, se laudă cu sănătate puternică. Ómenii practici — peregrinii medici, când se apropia de ecvatoru, de țerile ecvatoriale, se îngrijesc de apotecă bine asortată, de mănăcări ușore la digestiune, nu mănăc carne de locu, devinú plantivoru în tota puterea cuvântului. Așa postindú și mănăcandu puținu răsescu cu clima de multe ori. Dér mulțimea nesciutóre merge sigur la mórte nesciindu-și da sémă de atari precauțiuni igienice. Apoi pasă și intemeiază coloni în astfelu de circumstanțe climatice. O mică abateru dela ordinea naturală, de care atâtu de desu pățimescu Europeanii noștri (Anglesii d. e.) aduce mórte

sunt Sași în Clușiu séu ba? Ceea ce scimú este, că la țilele noastre n'amú vedutu manifestându-se cu nici unu privilegiu viața săsescă în Clușiu.

În modulu acesta au luatú Ungurii Clușiu dela Sași și au nimicitu elementul săsescu din Clușiu. Totu Ungurii au înghititú și pe Sașii din Turda, Tergulú-Mureșului și Aiudú.

Óre învățat-au compatrioții noștri Sași ceva din aceste transformățiuni etnice prin influința elementului ungurescu?

Politica, ce au urmărit-o compatrioții noștri Sași dela restabilirea constituțiunei unguresci în coce, trebuie să mărturisimú, n'a ținutu contu de faptele trecutului națiunei sásesci, pentru că atunci această politică nu s'ar fi realizatú atâtu de multu pe vorbele și promisiunile ade-mnitóre ale celor din Peșta.

Dela Peșta și dela Ungureni este amenințată existența națională a Sașilor din Transilvania, ér nicidecum din partea Románilor, contra căroru Sașii nu se potu plange cu nimicú. Románii cu tóte că aveau destule motive de a-le fi dușmani, le-au doveditú Sașiloru atâtú la 1548 câtú și la 1863/4, că suntú sinceri și leali cătră țării lorú.

sigurá individului, ce a comisú abaterea. Mai puținú potú suportá vieța în clima tropicală acei indiviđi căroru le pré place de țeulú Bacus, căci sciutú este, că beția și desfréulú numai cevași mai ample chiar pentru aequatoriali pré de multe ori constituie marele pericolu d'ei împingă în idrofovia séu coleră cu sferșitú tragicu (mórtea). Ce așteptă dér pe călătorul Europeanu în Africa centrală decâtu o mórte violentă și prematură? Mai adauge la celelalte calamități climatice și așa numitul »bouquet d' Africque» — devenitú celebru în descrierea tuturor călătorii Europeani. Acestu bouquet este a-a ținendu unu »Mixture Compositum», o compozițiune chemică pe calea naturei din miasmele cele mai pestilențiare eșite din țeri întregi mlăștinoșe mai mari ca Europa noastră, preserate cu cadavre nenngropate, cu mórtațiuni de mamifere, de pesci etc. — isvorulú adevératú alú ciumei și colerei africane; — bună-óra ca și în podede Ardahanului, Tibetului și Turanului în Asia, unde își ducú Persii Turcomanii pe morții lorú imputiți cale de 5—10 săptămâni în spinare, pe cămile și pe cai — lăpădându-i ne'ngropați, ca să-i găsescă acolo Allah cu credinciosulú séu profetu Mahomed, când o fi sfârșitulú lumei.

Aci este fântána ciumei și colerei asiatice. Africa centrală cu mici excepțiuni nu constituie decât teritorii imense pline de cele mai mari pericole, fatalități și greutăți, cari amărăscú așa de înfricoșatú vieța călătorilor africani: bóle de totu felulú, stupiditatea indigenilor, infidelitatea servilor și acelu șirú neslăbitu de multe alte calamități și incidente etc.

Din acestea se pôte vedea, că mai cu sémă Africa centrală aequatoreală și din punctu de vedere climaticu-sanitaru este pré puținú aptă d'a se întemea aci colonii Europeane. (Va urma).

Drumuri de feru.

(Cea mai effină și comodă călătoriă la Praga, Carlsbad și Franzensbad). Societatea priv. a căilor ferate de statú austro-ungare a introdusú bilete forte moderate, tour și retour, de I, II și III clasă dela Budapeșta la Carlsbad, Franzensbad, Praga, Kolin, Pardubitz, Aussig și Halbstadt, cari suntú valabile pentru tóte trenurile accelerate și de persoane și cari suntú valabile cu privire la báile Carlsbad și Franzensbad 45 de țile, ér cu privire la celelalte stațiuni 35 țile. Aceste bilete dau dreptulú d'a intrerupe călătoriă din Viena și în stațiuni mai mari. Prețurile suntú următórele:

	Cl. I.	Cl. II.	Cl. III.
Dela Budapeșta la Carlsbad și retour	fl. 61.60	44.20	28.20
» » » Franzensbad » »	61.60	42.20	28.20
» » » Brünn » »	37.—	27.—	16.40
» » » Praga » »	48.—	34.20	22.—
» » » Kolin » »	48.—	34.20	22.—
» » » Pardubitz » »	48.—	34.20	22.—
» » » Aussig » »	58.60	42.20	27.40
» » » Halbstadt » »	51.80	33.—	26.—

Spre comoditatea călătorilor merge cu trenulú acceleratú, ce plecă din Peșta la órele 4.15 p. m., unu vagonú directu până la Carlsbad și totu așa la reintórcere din Carlsbad, dimineța la 6.45 m.

CONVOCARE.

Membrii »Despărțeméntului VI alú Asociațiunei transilvane» precum și toți aceia, cari se intereseză de înaintarea scopului Asociațiunei nóstre, suntú invitați a se intruni în adunarea generală, ce se va ținé în opidulú Deva, la 6 (18) Augustú a. c. la 11 óre a. m.

Deva, la 29 Iuliu 1885

Francisc Hosszu Longinú,

actuarú

Ioan Papiu,

directorú.

SCRÍ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alú »Gaz. Trans.«)

PEȘTA, 31 Iuliu. — Înainte de améđi isbueni în moara de vaporu a butariloru unu incendiu grozavú, care continuă cu furia și acum. Pompierii și-au îndreptatú tóte puterile ca să localizeze foculú.

PRAGA, 31 Iuliu. — Cembra de comerțu a desbătutu deja cestiunea reñoirii tractatului de comerțu cu România, fiindu pentru acordarea reciprocă a tratamentului națiunei celei mai favorisate și pentru scutirea de vamă a importului cerealelorú. În privința reñoirii privegiului Băncii a luatú resoluțiunea, ca să se céră înființarea în Praga a unei filiale a băncii cu privegiu asemenea celorú ale institutului principalú din Peșta. Membrii germani ai camerei au votatú contra.

PARIS, 31 Iuliu. — După o aprigă polemică în cameră a lui Clemenceau contra lui Ferry, declară președintele consiliului Brisson că guvernulú are de-a calcula cu fapte; asupra politicei coloniale s'a pronunțatú noua cameră. După acésta camera a votatú cu 291 contra 149 proiectulú de creditu pentru Madagascar.

ROMA, 31 Iuliu. — Papa a numitú, în loculú lui Melchers, episcopu alú Coloniei pe Crementz propusú de cabinetulú prusianú.

DIVERSE.

O rugare. — Brutarulú Iosifú Marx, din Petzka în Boemia, fusese osânditú la închisóre de trei luni, pentru că ofensase pe unu gendarmu. În fine fu închisú; familia sa, mama și 4 fetițe ajunseră la mare nevoie. De suferare și lipsă mama căđu după trei săptămâni la patu. Fetițelorú le veni în minte să scrie împératului să ierte pe tatálú lorú și să-lú scótă din închisóre. Și au și scrisú următóreă rugare: »Prea iubite domnule Impérate! Eu și suriórele mele trei Vê rugámú cu mânilé ridicate: îndurați-Vê de tatálú nostru Iosifú Marx. Pentru o greșelă mică — s'a certatú cu gendarmulú pentru unu sêracu — a fostă osânditú la trei luni în închisóre și acum e închisú în Jicin în Boemia. Și nu e nimeni, care să ne câștigue pâne; suntemú în mare lipsă. Mama plânge într'una și e bolnavă greu. Ne tememú, că o să móră, și tata e de trei săptămâni închisú. De aceea noi, patru copii, Vê rugámú încă odată pentru Dumneșu Atotputerniculú: Iertați pe tatálú nostru și lăsați-lú să vină acasă. Noi tóte ne vomú ruga pentru D-Vóstră să Vê apere D-șeu de tótă nenorocirea. — Petzka, 27 Maiu 1885. Antonia Marx, școlăriță în a 3-a clasă; Iulia Marx, școl. în a 6-a clasă; Leoldina Marx, școl. în a 2-a clasă; Emilia școl. în a 2-a clasă.» — Maiestatea Sa ertă pe Marx, care se și întórse acasă.

Ursóică periculoasă. — De mai mulți ani în pădurile domnesci dela Lotrióra, o ursóică bêtrenă era spaima oieriloru dela stina Furnica. În timpulú acestorú doué săptămâni din urmă féra a căratú din turmă 81 de oi. Ciobanii, armați numai cu pistóle vechi și rele, nu-i putură face nimicú și chiarú ei erau espuși unui mare pericolu. Acum câteva țile află unu pădurarú de inimă, că ursóica éráși a luatú o óia și că tocmai o mănăncă într'o vágăună a Stricatului. Ciobanulú îi arată unde mănca ursóica; se strecură cu greu printre tufe, până ce ajunse la locu liberu de unde vedú scena. În acestu momentú ursóica zări pe păstoru care sta susu pe unu colțu de stâncă; îndată se repeđi cătră stâncă mormăindú îngrozitorú Trebuindú să trecă prin loculú unde pândeă pădurarulú, inimosulú pândarú lăsă să s'apropia féra până la trei pași și cu o împușcatură o trânti la pământu. Era unu colosu de ursóică, în vêrstă de 20 de ani.

Catastrofă într'o fabrică. — Foile din Varșovia scriu de următóreă nenorocire, întemplată la 4 c. într'o fabrică de țigări din Bialystok: În fabrica lui Silberblatt se lăți știrea pe la 3 óre după amiađi, că a isbucnitú focu într'una din salele fabricei. Numeroșele lucrátóre, totu fete tinere, au năvălitú spre ușă. Dar ușa era încuiată conformu regulamentului, căci la plecare ori-cine era căutatú să nu ducă ceva. Decu se produse o învăl-mășelă îngrozitoare; se dedeau țipete sfșitóre. În fine se deciseră a deroga dela litera legei și a deschide ușa. Lucrátórele năvăliră afară, însă înainte ușei zăceau 6 fete, călcate și turtite, luptându-se cu mórtea. Unu medicu venitú în grabă le dete ajutorulú posibilú și dispuse transportarea lorú la sipitalu, unde după câteva momente doué fete muriră în dureri nespuse. Și celelalte suntú în pericolu de mórte.

Unu điarú alú cerșetoriloru — Intre feluritele điare curioșe ce aparú în Parisú, điarulú cerșetorilorú merită o deosebită atențiune. »Journal des Mendians», redigeatú escelentú, apare odată pe săptămână și nu se ocupă nici cu politica nici cu literatura, ci își consacră atențiunea numai intereselorú practice ale cetitorilorú seí — aducendu anunțuri de felulú acestora: »Măne la améđi se îngropă în Medeleine nnú omú tare avut.» — »La 1 p. m. se sêvêșesce în biserica Trinité căsătoria unui nobilú.» — »Se caută unu orbú, care știe cânta ceva cu flautu.» — »La o baie de mare e de angajatú unu schilavú. Se cerú bune referințe și o mică cauțiune.» Acestu anunțu din urmă nu e o glumă. Antreprenorii de bai séu Hotelierii angajeză câte unu astfelu de cerșetorú și apoi impartú câștigulú pe din doué.

Turcu botezatú. — Corespondentulú »Vointii Națiionale» din Slatina comunică, că Duminecă, 14 ale corentei, unu Turcu s'a botezatú în religiunea ortodoxă, după îndeplinirea canonului prin postu de 40 de țile, conformu sf. canóne. Serviciulú religiosu s'a oficiatú în biserica catedrală de protoereulú județului, venerabilulú părinte R. Rădulescu, asistatú de mai mulți preoți. Nașu a fostú d. Iónú Hagí Popa. Biserica era plină de lume. După serviciulú divinú, d. Toma Dimitriu, mare comerșantú din Slatina, a rostitú unu discursu care a mișcatú pe ascultátorii.

Editorú: Iacobú Mureșianu.
Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 30 Iuliu st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	99.20	Bonuri croato-slavone	102.—
Rentă de hârtie 5%	92.50	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	97.75
Imprumutul căilor ferate ungare	148.70	Imprumutul cu premiu ungh.	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	98.80	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	123.	Renta de hârtie austriacă	82.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	109.—	Renta de arg. austr.	83.35
Bonuri rurale ungare	103.—	Renta de aur austr.	109.15
Bonuri cu cl. de sortare 102.75		Losurile din 1860	140.
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	102.25	Acțiunile băncii austro-ungare	868.
Bonuri cu cl. de sortare 102.		Act. băncii de credit ungh.	289.25
Bonuri rurale transilvane 101.70		Act. băncii de credit austr.	284.60
		Argintul — Galbin	5.91
		impărătesci	9.90 1/2
		Napoleon-d'orl	61.35
		Mărci 100 imp. germ.	124.95
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 17 Iuliu st. v. 1885.

Cump.	vënd.
Renta română (5%)	89
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4
convert. (6%)	88 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30
Credit fonc. rural (7%)	100 1/2
" " " (5%)	84 3/4
" " " (6%)	91 1/2
" " " (5%)	82 1/2
Banca națională a României	
Ac. de asig. Dacia-Rom.	
" " Națională	
Aur	11
Bancnote austriace contra aur	2.03
	11 1/2
	2.05

Cursul pieței Brașov

din 31 Iuliu st. n. 1885.

Bancnote românești	Cump.	8.80	Vënd.	8.82
Argint românesc		8.70		8.75
Napoleon-d'orl		9.87		9.90
Lire turcesci		11.15		11.20
Imperiali		10.10		10.15
Galbeni		5.84		5.87
Scrisurile fonc. » Albina «		100.50		101.—
Ruble Rusesci		122.		123.5
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratică a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tungeria lui I. Gross.

Magazinul de haine bărbătești

Totul feliulă de haine bărbătești elegantă și solidă lucrate confecționăm în magazinul nostru după comandă și după jurnalele cele mai noue.

Totodată recomandăm marele nostru **depozit de stoffe indigene și străine**

pentru rocuri, pantalonii și gileții cu prețurile cele mai efitne și rugăm onor. publicu a ne onoră cu comande câtă mai numerose.

Cu distincă stimă
A. Schwarze & Bartha.
Ulița Vămei Nr. 11.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fi — cr. 6
Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à „ — „ 10

Pentru repețiri se acordă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.					
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus
Bucuresci	5:00	7:45			Viena	7:15				Teiuș	11:09				Viena	11:00	7:15		
Predeal	9:45	12:50			Budapesta	6:47	1:45	3:15	6:20	Alba-Iulia	11:46				Budapesta	8:05	1:45	8:00	
Timiș	10:11	1:40			Szolnok	10:37	3:4	7:2	9:11	Vintul de jos	12:20				Szolnok	11:02	3:44	11:40	
Brașov	10:44	2:27			P. Ladány	1:44	5:21	8:27	11:26	Șibot	12:52				Arad	11:12	4:02	12:00	
Feldi	7:01	11:18	3:38		Oradea mare	5:33	6:41		1:28	Orăștia	1:19				Glogovaț	3:37	7:53	5:25	
Apatia	7:33	11:36	4:17		Várad-Velenceze			9:45	2:00	Simeria (Piski)	1:48				Gyrovok	4:13		6:19	
Agostonfalva	8:01	11:51	4:47		Fugyi-Vásárhely			9:59	2:11	Deva	2:35				Pauliș	4:38		6:44	
Homorod	8:45	12:23	5:42		Mező-Telegd			7:14	10:28	Ilia	3:04				Radna-Lipova	5:10		7:23	
Hașfaleu	10:10	1:19	7:3		Rév			7:42	11:36	Gurasada	3:36				Conop	5:38		7:51	
Sighiș	10:39	1:37	8:21		Bratca			12:1	3:41	Zam	4:25				Bêrzova	5:57		8:10	
Elisabetopol	11:19	2:06	9:0		Bucia			12:43	4:01	Soborșin	5:09				Soborșin	6:42		5:58	
Mediaș	11:54	2:25	9:4		Ciucia			8:31	1:3	Bêrzova	5:56				Zam	7:14		9:28	
Copsa mică	12:12	2:36	10:02		Huiedin			9:01	2:56	Conop	6:18				Gurasada	7:43		9:56	
Micăsasa	1:30	3:13	6:19		Stana				3:29	Radna-Lipova	6:57	6:14	10:23		Ilia	8:01		10:17	
Blaș	1:45		7:5		Aghiriș				4:0	Pauliș	7:12	6:30	10:37		Branicica	8:21		10:38	
Crăciunel	2:11	3:40	7:43		Ghirb				4:18	Gyrovok	7:27	6:47	10:52		Deva	8:47		11:05	
Teiuș	2:55	4:01	8:29		Nedeșdu				4:33	Glogovaț	7:56	7:17	11:18		Simeria (Piski)	9:05		11:23	
Aiud	3:17		8:55		Cluș	12:0	10:16		7:03	Arad	8:10	7:32	11:32		Orăștia	10:10		12:24	
Vintul de sus	3:24		9:04		Apahida	12:31			7:26	Șibot	2:39	12:00	4:5		Șibot	10:43		12:53	
Ui	3:31	4:24	9:12		Ghir	2:16	11:24		8:51	Szolnok	3:16	12:14	5:10		Vintul de jos	11:04		1:22	
Cucerdea	4:09	4:49	10:23		Cucerdea	3:12	11:43		9:31	Budapesta	7:10	2:10	8:16		Alba-Iulia	11:19		1:40	
Ghiris	5:36		12:32		Ui	3:33	11:45		9:43	Viena		8:07	6:05		Teiuș	12:05		2:24	
Apahida	5:5	5:5	12:59		Ui	3:41			9:51										
Cluș	6:08	6:08		8:00	Vintul de sus	3:50			9:58										
Nedeșdu	6:29			8:3	Aiud	4:25	12:08		10:24										
Ghirb	6:45			8:59	Teiuș	4:50	12:22		10:44										
Aghiriș	7:00			9:34	Crăciunel	5:41			11:28										
Stana	7:26			10:16	Blaș	6:0	12:57		11:44										
Huiedin	7:48	7:14		11:04	Micăsasa	6:40			12:18										
Ciucia	8:28	7:43		12:17	Copsa mică	7:00	1:27		12:36										
Bucia	8:47			12:47	Mediaș		1:45		1:22	6:01									
Bratca	9:06			1:21	Elisabetopol		2:06		1:56	6:40									
Rév	9:26	8:22		2:05	Sighiș		2:31		2:34	7:20									
Mező-Telegd	10:01	8:48		3:08	Hașfaleu		2:50		3:02	8:01									
Fugyi-Vásárhely	10:20			3:39	Homorod		3:48		4:41	10:05									
Várad-Velinte	10:30			3:55	Agostonfalva		4:19		5:30	11:02									
Oradia-mare	10:37	9:13		4:06	Apatia		4:24		6:03	11:37									
Predeal	10:51	9:18	10:37		Feldi		4:53		6:35	12:14									
P. Ladány	12:37	10:31	12:59		Brașov		5:20		7:14	1:09									
Szolnok	2:58	12:07	4:45	8:22	Timiș		5:30			1:50									
Buda-pesta	6:09	2:10	10:05	10:30	Predeal		6:07			2:48									
Viena	6:35	2:45	10:50		Bucuresci		6:32			3:23									
	3:00	8:00	6:05				7:30			4:56									
							11:35			9:40									

Nota: Orele de nopțe sunt cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașov.